

Inhoud

<Hoofdpagina> Module archiveringstechnieken en criteria.....	3
<Blok> Overzicht en beoordeling	3
<Blok> Toelichting structuur module	3
<Uitklapmenu> Aanpak	3
<Uitklapmenu> Registreren – technieken	3
<Uitklapmenu> Migreren	3
<Uitklapmenu> Bewaren – informatieobjecten	3
<Uitklapmenu> Ter beschikking stellen – beheer en weergave	4
<Uitklapmenu> Vernietigen	4
<Subpagina> Overzicht en beoordeling van archiveringstechnieken.....	5
<Subpagina> DUTO-raamwerk en essentiële kenmerken.....	6
< Kop> DUTO-raamwerk	6
< Kop> Essentiële kenmerken	6
< Kop> Voorbeeld essentiële kenmerken.....	7
<Subpagina> Registreren en migreren - Technieken	8
<Uitklapmenu> Chatapplicaties	8
<Kop> Eigen applicatie met export.....	8
<Titel> Omschrijving	8
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	8
<Titel> Output.....	8
<Kop> Schil rondom de chatapplicatie	8
<Titel> Omschrijving	8
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	8
<Titel> Output.....	8
<Kop> Uitlezen telefoon	8
<Titel> Omschrijving	8
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	8
<Titel> Output.....	8
<Kop> Handmatige export.....	8
<Titel> Omschrijving	8
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	9
<Titel> Output.....	9
<Kop> API oplossing.....	9
<Titel> Omschrijving	9
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	10
<Titel> Output.....	10
<Kop> Screen capturing.....	10

<Titel> Omschrijving	10
<Titel> Uitvoerbaarheid.....	10
<Titel> Output.....	10
<Kop> Toekomstperspectief chatapplicaties	11
<Uitklapmenu> Business applicaties.....	11
<Kop> Omschrijving	11
<Kop> Uitvoerbaarheid.....	11
<Kop> Output.....	11
<Uitklapmenu> Direct Messages	11
<Uitklapmenu> Leveranciers	11
<Subpagina> Bewaren – Informatieobjecten	12
<Uitklapmenu> Inhoud.....	12
<Titel> Omschrijving	12
<Titel> Inhoud en technieken.....	12
<Uitklapmenu> Context	12
<Titel> Omschrijving	12
<Titel> Context en technieken	12
<Uitklapmenu> Vormelementen.....	12
<Titel> Omschrijving	12
<Titel> Vormelementen en technieken.....	12
<Uitklapmenu> Gedrag.....	12
<Titel> Omschrijving	12
<Titel> Gedrag en technieken.....	12
<Uitklapmenu> Structuur	12
<Titel> Omschrijving	12
<Titel> Structuur en technieken	12
<Subpagina> Ter beschikking stelling – Beheer en weergave.....	13
<Uitklapmenu> Toelichting.....	13

<Hoofdpagina> Module archiveringstechnieken en criteria

[INTRODUCTIE MODULE HIER]

<Blok> Overzicht en beoordeling

Dit onderdeel biedt een overzicht van de technieken die nu bekend zijn op het gebied van duurzame toegankelijkheid. En in hoeverre de technieken tegemoet komen aan wat vereist wordt op het gebied van duurzame toegankelijkheid.

→ Bekijk het [overzicht en de beoordeling van archiveringstechnieken](#)

<Blok> Toelichting structuur module

<Uitklapmenu> Aanpak

Het streefdoel is [archivering by design](#). Maar door de afhankelijkheid van [chat](#)applicaties kunnen overheidsorganisaties dit principe nu amper toepassen voor het registreren van chatberichten. Het is immers niet mogelijk om ontwerp- en beheerkeuzes te maken in de applicatie zelf. Het is ook niet mogelijk om bepaalde functionaliteiten af te dwingen met een contract of andere middelen. Om deze reden is het goed om de relevante [DUTO randvoorwaarden](#) op organisatie- of procesniveau te volgen. Een toekomstvisie zal zich moeten richten op hoe de AbD principes toegepast kunnen worden

Vanwege deze afhankelijkheden is er gekozen voor een aanpak in lijn met het [DUTO-raamwerk](#), in combinatie met hoe de technieken voldoen aan de [essentiële kenmerken](#).

→ Lees hier meer over het [DUTO-raamwerk en essentiële kenmerken](#)

<Uitklapmenu> Registreren – technieken

De eerste stap in de aanpak is de chatberichten [uit](#) de applicatie te halen om op te kunnen nemen in de eigen beheeromgeving. Dit valt onder het DUTO-proces [registreren](#). We bekijken de technieken die dit mogelijk maken. Hoe werken deze, hoe zit het met de uitvoerbaarheid en welke types [informatieobjecten](#) levert het op? Hierbij wordt rekening gehouden met de hieruit volgende DUTO-processen en de essentiële kenmerken.

→ Lees hier meer over [technieken](#)

<Uitklapmenu> Migreren

<Uitklapmenu> Bewaren – informatieobjecten

De registratie levert een nieuw informatieobject op. De volgende stap is dat informatieobject zodanig [bewaren](#) dat er gedurende de gehele levensduur geen onaanvaardbaar informatieverlies optreedt, de authenticiteit wordt gewaarborgd en de leesbaarheid is gegarandeerd. Het is dus belangrijk dat de essentiële kenmerken intact blijven. Deze zijn te verdelen in de volgende vijf categorieën: inhoud, context, vormelementen, gedrag, en structuur.

→ Lees hier meer over [informatieobjecten](#)

<Uitklapmenu> Ter beschikking stellen – beheer en weergave

De derde stap is het [ter beschikking stellen](#) van het informatieobject. Hoe kan je de informatieobjecten goed beheren en weergeven voor gebruikers? Zijn er specifieke applicaties nodig of andere afhankelijkheden aanwezig die beschikbaarstelling bemoeilijken? Ook daarmee moet al op het moment van registreren rekening mee gehouden.

→ Lees hier meer over [beheer en weergave](#)

<Uitklapmenu> Vernietigen

Een laatste mogelijke stap is de vernietiging van chatberichten als dat zo is [vastgelegd in een selectielijst](#). Voor het [vernietigen](#) van deze informatie bestaat (nog) geen reguliere inrichting, omdat er grote uitdagingen zijn. Vernietigen geldt namelijk op twee manieren, namelijk het verwijderen van de chat op de telefoon zelf en het geregistreerde informatieobject in het eigen informatiesysteem. In het eerste geval

In het tweede geval kunnen organisaties alvast het behulp van het DUTO-raamwerk kijken naar het passende [niveau van maatregelen](#). Voor het vernietigen van het archiefexemplaar in de eigen beheeromgeving van de overheidsorganisatie kan de [handreiking digitaal vernietigen](#) geraadpleegd worden.

Concept outline van de module 4 Archiveringstechnieken
Onderdeel van de [handreiking Duurzame Toegankelijkheid van Chatberichten](#)
Op 2 april 2026 gepresenteerd in de redactieraad.

<Subpagina> Overzicht en beoordeling van archiveringstechnieken

CONCEPT

<Subpagina> DUTO-raamwerk en essentiële kenmerken

< Kop> DUTO-raamwerk

Het DUTO-raamwerk is een praktisch hulpmiddel om de passende maatregelen te bepalen waarmee je overheidsinformatie duurzaam toegankelijk kunt maken. Er zijn verschillende processen en functies gedefinieerd binnen het raamwerk. Degenen die expliciet van toepassing zijn op sociale media archivering worden in deze module [benoemd](#):

- [Registreren](#)
- [Migreren](#)
- [Bewaren](#)
- [Ter beschikking stellen](#)
- [Vernietigen](#)

< Kop> Essentiële kenmerken

Bij het onderdeel [Technieken](#) is te zien dat elke techniek een andere output levert qua bestandsformaten. Dit heeft vervolgens ook effect op wat zich in het informatieobject bevindt. Niet elk bestandsformaat is namelijk geschikt om elk type informatie zonder informatieverlies op te nemen. Zo zijn de formaten PDF/A en CSV niet geschikt om dynamische informatie zoals video's weer te kunnen geven.

Het is daarom van belang dat er voor een techniek wordt gekozen die de essentiële kenmerken intact houdt. Dit zijn de kenmerken die nodig zijn om het informatieobject goed te kunnen duiden in termen van authenticiteit, context, en functionaliteit. Het NA heeft geen uitputtend onderzoek uitgevoerd naar de essentiële kenmerken van sociale media. Wel is uitgegaan van het internationaal erkende [Joint Information Systems Committee](#) (JISC), die essentiële kenmerken definiëren als: '...kenmerken van een informatieobject die haar uiterlijk, gedrag (functionaliteit), kwaliteit en bruikbaarheid bepalen.'

Essentiële kenmerken zijn onder te brengen in vijf categorieën:

- Inhoud (*content*)
  - Het gaat hierbij om wat inhoud zoals de teksten of een emoji uitdrukken, niet om de vorm. Dus niet enkel dat je een duimpje omhoog ziet, maar dat duidelijk is wat dat duimpje betekent.
- Context (*context*)
  - Metagegevens, zoals auteur en datum, maken duidelijk door wie en wanneer iets geplaatst is. Het geeft dus context aan een bericht.
- Vormelementen (*appearance*)
  - Denk hierbij aan kleur en lay-out, waaraan je bijvoorbeeld kan zien op welk platform iets geplaatst is. Voor chatarchivering is dit minder van belang.
- Gedrag (*behaviour*)
  - Denk hierbij aan interactie en functionaliteit. Bijvoorbeeld een poll die je in kan vullen of een video die je kan afspelen.
- Structuur (*structure*)
  - Verschillende typen onderdelen in een bericht kunnen een relatie hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan reacties op een bericht. Je kan dan duidelijk zien wat het oorspronkelijke bericht is en wat de reactie is.

Door essentiële kenmerken te koppelen aan de DUTO-proces Bewaren en Registreren, kun je concreter afwegen waaraan het informatieobject moet voldoen. En dus welke techniek hier het beste op aansluit.

Concept outline van de module 4 Archiveringstechnieken
Onderdeel van de [handreiking Duurzame Toegankelijkheid van Chatberichten](#)
Op 2 april 2026 gepresenteerd in de redactieraad.

< Kop> Voorbeeld essentiële kenmerken

[MOCKUPS NODIG]

CONCEPT

<Subpagina> Registreren en migreren - Technieken

Dit onderdeel licht de meest gebruikte technieken voor het registreren en migreren van informatieobjecten uit chat- en business applicaties toe. Daarbij is niet alleen aandacht voor de techniek zelf, maar ook hoe uitvoerbaar deze is en in welke vorm het informatieobject wordt opgeslagen.

<Uitklapmenu> Chatapplicaties

<Kop> Eigen applicatie met export

<Titel> Omschrijving

<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

<Kop> Schil rondom de chatapplicatie

<Titel> Omschrijving

<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

<Kop> Uitlezen telefoon

<Titel> Omschrijving

Er is een mogelijkheid om de inhoud van de telefoon via specifieke software uit te lezen. Hierbij wordt de telefoon gekoppeld aan een tablet met de betreffende software. Deze leest dan de telefoongegevens uit. Daarna moeten verschillende stappen gezet worden om alle gegevens te verwijderen die niet als berichten bewaard mogen worden onder de archiefwet.

Als alternatief kan ook een handmatige export (zie volgende techniek) als basis gebruikt worden. Deze worden dan vanaf de telefoon gestuurd naar een specifiek account van waaruit verdere verwerkingsstappen genomen worden om enkel de berichten over te houden die onder de archiefwet bewaard dienen te worden .

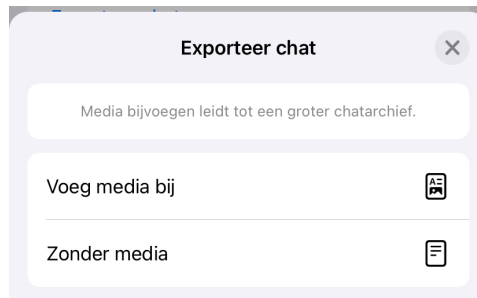
<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

<Kop> Handmatige export

<Titel> Omschrijving

Sommige applicaties, zoals Whatsapp, bieden de optie om individuele chats en groep chats te exporteren. Deze export kan gedaan worden zowel met als zonder media. Deze export kan niet voor meerdere gesprekken tegelijk worden uitgevoerd.

Na het maken van de export verschijnt er een deelmenu in het scherm, waarmee gekozen kan worden waar de export naartoe wordt gestuurd. De export kan dan naar een ander gesprek worden gestuurd, maar kan ook via de mail gestuurd worden.

Helaas is deze exportfunctie niet aanwezig voor alle applicaties. Applicaties met verhoogde privacy, zoals Signal en Telegram, bieden deze niet aan. Ook bij Whatsapp is deze functie enkel in bepaalde gevallen te gebruiken. Sinds 23 april 2025 is geavanceerde chatprivacy mogelijk. Deze moet je voor elke individuele chat of groep chat activeren. Wanneer deze is ingesteld, is de exportfunctie niet meer mogelijk. De chatprivacy kan wel tijdelijk opgeven worden om de export uit te voeren.

Een andere limitatie is dat de exportfunctie enkel mogelijk is voor iOS en niet voor Android. Een mogelijke omzeiling is om Whatsapp op twee telefoons tegelijk te gebruiken (zowel Android als iOS). Het is namelijk mogelijk om een Whatsapp account op meerdere telefoons te gebruiken.

Er zijn wat kleinere beperkingen bij gebruik van WhatsApp op de tweede telefoon. Zo kun je geen 'Live locatie' gebruiken en ook geen nieuwe status toevoegen. Bovendien worden secundaire telefoons automatisch uitgelogd als je je primaire telefoon langer dan 14 dagen niet gebruikt. Ook verschijnt er in de instellingen van WhatsApp een melding: 'Dit is een gekoppeld apparaat. Meer informatie'. De tweede telefoon bevat ook niet alle WhatsApp berichten maar die van een recente periode (ongeveer twee maanden). Als men maandelijks exporteert is dit geen probleem.

<Titel> Uitvoerbaarheid

- Het gebruik van deze techniek vraagt een grotere tijdsinvestering omdat het geen geautomatiseerd proces is. De tijd die het kost is afhankelijk van de hoeveelheid chats die geëxporteerd moeten worden.
- Deze handmatige export vraagt geen extra software of technische kennis.

<Titel> Output

De chat wordt geëxporteerd naar een ZIP-bestand. De chat zelf staat in een tekstbestand (.txt). Deze is eenvoudig te openen met kladblok of andere teksteditors. Video's, afbeeldingen of andere documenten worden meegeleverd (indien daarvoor gekozen is in de instellingen gedurende de export) in diverse formaten (JPG, PDF, MP3, etc).

<Kop> API oplossing

<Titel> Omschrijving

De afkorting API staat voor *Application Programming Interface*. Een API is een technische koppeling die het mogelijk maakt om gegevens automatisch uit te wisselen tussen

verschillende applicaties of systemen. In deze context fungeert de API als een communicatiemiddel waarmee systemen met elkaar kunnen 'praten' en data kunnen ophalen, opslaan en verwerken.

Voor archiveringsdoeleinden kan een API worden gebruikt om chatberichten en bijbehorende informatie systematisch te verzamelen. Door een koppeling met een API kunnen niet alleen de zichtbare berichten worden opgeslagen, maar ook aanvullende (meta)gegevens die voor eindgebruikers vaak niet direct zichtbaar zijn. Voorbeelden hiervan zijn:

- Geaggregeerde aantallen interacties
- Metagegegevens over locatie of tijdstip
- Unieke identificatiecodes die aan elk bericht zijn gekoppeld

Chatapplicaties bieden vaak API's aan, maar dit is voor elke applicatie verschillend en vaak beperkt. Ook kunnen er in sommige gevallen hoge kosten aan verbonden zijn. In het geval van Signal is er bewust geen officiële API, vanwege de hogere privacybeveiliging.

<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

Deze techniek genereert gestructureerde, tekstuele data. Deze data is eenvoudig te analyseren en te verwerken met behulp van een computer. De gestructureerde data wordt vaak opgeslagen in bestandsformaten zoals JSON, XML, CSV of XLS(X).

<Kop> Screen capturing

<Titel> Omschrijving

Screen capturing is het vastleggen van wat er op een scherm zichtbaar is. Dit kan een stilstaand beeld zijn, zoals een screenshot van een chatgesprek in apps zoals WhatsApp, Telegram of Signal, of een dynamische opname van schermactiviteit. Alles wat op het moment van vastleggen zichtbaar is, wordt opgeslagen in het archief. Dat betekent dat ook elementen zoals zichtbare contactnamen, tijdstempels en eventueel geopende onderdelen van het gesprek worden meegenomen.

Hoewel het uiterlijk van de chatomgeving grotendeels behouden blijft, betreft het slechts een momentopname van het originele gesprek. Functionaliteiten zoals het openen van links, het afspelen van media of het bekijken van onderliggende informatie zijn na registratie niet meer beschikbaar. Hierdoor biedt deze methode een visuele, maar statische representatie van de oorspronkelijke communicatie.

<Titel> Uitvoerbaarheid

- Screen capturing is een tijdrovende techniek omdat deze grotendeels handmatig uitgevoerd moet worden. De gebruiker moet zelf alle functionaliteiten en inhoud (handmatig) selecteren. Met programmeerkennis zou dit (deels) opgelost kunnen worden.
- Output in de vorm van een video is foutgevoelig. Bij te snel scrollen tijdens het registreren kan het beeld onscherp worden, waardoor het niet meer leesbaar is.
- Screen capturing vraagt weinig technische kennis. Het is een laagdrempelige manier om informatie vast te leggen.

<Titel> Output

Deze techniek genereert een afbeelding (bijvoorbeeld een PNG- of JPEG-bestand) of video (bijvoorbeeld MP4).

<Kop> Toekomstperspectief chatapplicaties

<Uitklapmenu> Business plicaties

<Kop> Eigen applicatie

<Titel> Omschrijving

<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

<Kop> API oplossing

<Titel> Omschrijving

<Titel> Uitvoerbaarheid

<Titel> Output

<Uitklapmenu> Direct Messages

Direct Messages op sociale-media-platformen vallen qua definitie onder de scope van chatarchivering ondanks dat ze niet plaatsvinden op chatapplicaties. Het zijn immers berichten die tussen een 1 of meerdere, gedefinieerde personen gedeeld digitaal verstuurd worden. Ondanks deze passende scope moet er voor registratie- en migratietechnieken gekeken worden naar de omschreven [technieken in de Handreiking sociale media archivering](#).

<Uitklapmenu> Leveranciers

<Subpagina> Bewaren – Informatieobjecten

Dit onderdeel focust op de essentiële kenmerken van informatieobjecten van chat. Deze kenmerken zijn belangrijk voor de keuze voor een bepaalde techniek, omdat de gekozen techniek effect heeft op het informatieobject dat je registreert. Kenmerken behoren altijd tot een van deze vijf categorieën: inhoud, context, vormelementen, gedrag, en structuur.

In de volgende onderdelen gaan we op elk van deze categorieën in. Met de volgende legenda voor beoordeling:

Symbool	Betekenis
+	Voldoet aan categorie
-	Voldoet niet aan categorie
?	Is afhankelijk van de applicatie

<Uitklapmenu> Inhoud

<Titel> Omschrijving

<Titel> Inhoud en technieken

<Uitklapmenu> Context

<Titel> Omschrijving

<Titel> Context en technieken

<Uitklapmenu> Vormelementen

<Titel> Omschrijving

<Titel> Vormelementen en technieken

<Uitklapmenu> Gedrag

<Titel> Omschrijving

<Titel> Gedrag en technieken

<Uitklapmenu> Structuur

<Titel> Omschrijving

<Titel> Structuur en technieken

<Subpagina> Ter beschikking stelling – Beheer en weergave

In het onderdeel Technieken is aangetoond dat de methode die je gebruikt, van invloed is op het informatieobject dat wordt gecreëerd en in welk bestandsformaat dat terecht komt. Dat geldt ook voor de volgende stap, het beheren en weergeven van het informatieobject.

In onderstaande tabel wordt voornamelijk gekeken naar de uitvoerbaarheid van deze twee aspecten. Het gaat bij weergave er dus niet om of het authentiek weer wordt gegeven, maar hoeveel vervolgstappen er nodig zijn om het te kunnen weergeven. Dit is uiteraard over het algemeen genomen, elk informatiesysteem werkt anders. Denk vooral ook na over de eigen context in relatie tot beheer en weergave.

Met de volgende legenda voor beoordeling:

Symbol	Betekenis
+	Vergt weinig vervolgstappen
-	Vergt meer vervolgstappen

	Beheer	Weergave

<Uitklapmenu> Toelichting